

Mesic na Vrh Anketu u Borbi za Tudjmanovog Naslednika

Author: [Drago Hedl](#)

Dok se predsednicka trka u Hrvatskoj blizi kraju, tri celnika - Stipe Mesic, Drazen Budisa i Mate Granic ostavili su za sobom ostale kandidate.

Nekoliko dana pre nego sto ce Hrvatska izabrati naslednika preminulog predsednika Franja Tudjmana, svi izgledi su da ce se odlucujuca bitka voditi izmedju tri kandidata od kojih je poslednji predsednik bivse Jugoslavije, Stipe Mesic, ispred svojih rivala Drazena Budise i Mate Granica , sudeci po anketama javnog mnjenja.

Prema poslednjim podacima anketa koje su tacno predvidele ishod parlamentarnih izbora odrzanih 3. januara, Mesic ce najverovatnije zadobiti 30 odsto ukupnih glasova u izborima koji ce se odrzati u ponedeljak. To je za pet odsto vise od Budise, bivseg anti-komunistickog disidenta i vodje Hrvatske socijalno liberalne stranke (HSLŠ) i za 15 odsto vise od Mate Granica, dugogodisnjeg Tudjmanovog ministra spoljnih poslova.

Mesicevo vodjstvo u anketi odrazava veliku promenu u stavu biraca tokom poslednjih nedelja.

Sudeci po podacima anketa na pocetku predsednicke kampanje, pre nego sto su se objavili rezultati predsednickih izbora, Granic je bio ispred ostalih rivala. Medjutim, teski poraz HDZ u toku parlamentarnih izbora i svadje koje su nastupile unutar partije unistile su Graniceve izgleda.

Granic je morao da se bori za naimenovanje unutar HDZ protiv svog dugogodisnjeg rivala Vladimira Seksa, pripadnika ekstremne struje HDZ i dugogodisnjeg predsednika hrvatskog parlamenta.

Da bi spasio svoje izgleda, Granic je zapretio da ce napustiti HDZ ukoliko pobedi na predsednickim izborima. On se pozalio da je zbog nepopularnosti ove partije i njene korumpirane reputacije, HDZ clanstvo predstavlja kamen oko vrata.

Medjutim, posto je izabran za HDZ kandidata, Granic nije mogao da napusti ovu partiju. Njegovo polovicno distanciranje od HDZ-a nije uspeo da potpomogne njegovu kampanju, iako je izgleda zaustavilo pad njegove popularnosti.

Mesic, kandidat je "opozicione cetvorke", koalicije koja se sastoji od Hrvatske seljacke stranke, Hrvatske narodne stranke, Liberalne partije i Istarske demokratske skupstine. Na pocetku njegove kampanje ankete su predvidjale jedva 10 odsto podrške sa veoma malim izgledima da udje u drugi krug glasanja.

Uprkos pocetnim rezultatima ispitivanja javnog mnjenja, Mesic je u toku kampanje izbio na prvo mesto. Sudeci po podacima anketa, on se na celu liste nalazi vec deset dana i izgleda neverovatno da ce ostali rivali uspeti da naruse njegovu prednost pre 24. januara.

Komentatori pripisuju Mesicevo napredovanje i popularnost medju glascima kontrastom izmedju njega i bivseg predsednika Tudjmana. Mesic je bio prvi premijer u Tudjmanovoj HDZ vladi 1990. godine. On se pojavljuje kao direktna, jednostavna i realna osoba, koja ne mari za Tudjmanovsku pompu i ekstravaganciju.

On je odigrao ključnu ulogu u godini koja je prethodila objavi nezavisnosti Hrvatske juna 1991. godine. U toku rata u Hrvatskoj, Mesic je postao predsednik HDZ partije i objavio knjigu pod kontraverznim naslovom "Kako smo unistili Jugoslaviju", 1992.godine. Ovaj naslov se promenio u kasnijim izdanjima.

Mesic se 1994. godine razisao sa Tadjmanom, dao ostavku na mesto predsednika hrvatskog parlamenta i napustio HDZ zajedno sa desetak poslanika uz znak protesta zbog nacina na koji se Tadjman drzao u toku rata u Bosni. Od tada on otvoreno kritikuje i Tadjmana i HDZ.

Budisa, zajednicki kandidat Socijaldemokratske partije i HSLS koalicije, studentski vodja protesta Hrvatskog proleca 1971. godine, imao je dobre razloge da bude pun optimizma u pocetnom stadijumu kampanje, posle neverovatne pobede opozicije u parlamentarnim izborima. Ankete koje su sprovedene neposredno posle parlamentarnih izbora pokazale su da ga vecina glasaca namerava podrzati.

Medjutim, u toku kampanje Budisina popularnost pocela je da opada. Komentatori kazu da se to desilo stoga sto Budisa izgleda isuvise krut. Stavise, on se okruzio telohraniteljima i gotovo da je zauzeo predsednicku pozu koja je slicna Tadjmanovoj.

Ivan Zvonimir Cicak, studentski vodja iz dana Hrvatskog proleca i dugogodisnji Budisin prijatelj, veruje da se tajna Mesicevog uspeha krije u njegovom "novom politickom govoru", opustenom nacinu izrazavanja, i odnosu saobicnim ljudima, sto su karakteristike, veruje Cicak, koje on deli sa medjunarodnim drzavnicima kao sto su Bill Clinton i Tony Blair.

Ukoliko bi se sadasnja ispitivanja pokazala istinitim, Mesic i Budisa bori se u drugom krugu izbora, a HDZ bi konacno bila uklonjena iz svih nivoa vlade. Konacni pobednik ce biti onaj kandidat koji uspe da obezbedi vecinu glasova Granicevih pristalica i onih koji tek treba da se odluče.

Bez obzira na krajnji rezultat, koalicije koje podrzavaju Mesica i Budisu potpisale su sporazume o medjupartijskoj saradnji i zajednickom formiranju nove vlade. I Mesic i izabrani premijer Ivica Racan su najavili planove o ogranicavanju predsednickog autoriteta u korist parlamenta i vlade.

Drago Hedl je redovni dopisnik Instituta IWPR iz Zagreba.

Location: [Balkans](#)
[Croatia](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/mesic-na-vrhu-ankete-u-borbi-za-tudjmanovog-naslednika>